

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Morgó-utca 39. sz.

Kiadóhivatal: Morgó-utca 39. sz.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:

GYÖKÖSSY ENDRE.

Főmunkatársak:

ZÖLD MIHÁLY, SZARKA LAJOS.

Kiadóhivatali főnök:

BÉRCZY LÁSZLÓ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 „

Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-
köröknek:

Egész évre 3 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

Ítéljünk elfogulatlanul.

(Válasz mindazoknak, kik a D. F. L.-at nemzeti pártisággal
vádolják.)

A „Kolozsvári Egyetemi Lapok“ 15., és az „Egyetemi Lapok“ 19-ik száma fekszik előttem. Ma olvastam el mind a kettőt. Bár ne olvastam volna el se! Mind a kettőből fájdalommal látom, hogy egyáltalában nem törekszik egyik sem arra, hogy annyi civakodás, veszekedés után végre, valahára együtt érezzen a magyar ifjúság. Az „Egyetemi Lapok“ Sárospatakkal vívja áldástalan harcát, a kolozsvári pedig valósággal hadat üzen az „Egyetemi Lapok“ nak. Még más, nyugalmas időben is sírna a lelkem ezek láttára, hát még most, mikor oly nagy a harc, s olyan nagyszükség volna a békére, az együttérzésre, az együttműködésre.

Szépen, nagyon szépen indult a magyar ifjúság ennek az iskolai évnek az elején. Pest sokat engedett a múlt évi felekezeties színezetből, a vidék ifjúsága pedig szívesen sorakozott mellé, felajánlotta csatlakozását minden olyan mozgalomhoz, amely a magyar faj érdekében indult meg. Így tett Debrecen is!

Békét akart s így bár kárhoztatta a „Nemzeti Ideál“ félszedségeit, gyengeségeit, mégis elfogadta abból mindazt, amit jónak talált: ami magyar volt. Ha jól emlékszem — pedig jól emlékszem — így „ítélkezett“ Debrecen ifjúsága a „Nemzeti Ideál“ felett. Nem csatlakoztunk feltétlenül a budapestiekhez, sőt határozottan kimondtuk, hogy önállóak akarunk maradni, önállóan akarjuk bizonyosságát adni magyarságunknak s hazánk iránt való szeretetünknek, de kinyilatkoztattuk és megígértük, hogy mindenütt és mindig támogatni fogjuk Pest ifjúságát, ahol és amikor valamely szép, a magyar fajt érdeklő és védő mozgalmat indít meg. A debreceni ifjúságnak ez

az ítélethozatala és ígérete nyílt, őszinte és helyes volt. Nem volt abban semmi alattomoság, semmi elfogultság! Épen azért nem szégyenlettük, de most sincs okunk szégyenleni! És Debrecen ifjúsága, közelebbről a „D. F. L.“-ok ehez a háttározathoz, ehez az ígérethez eddig is hű volt, most is hű és az is marad! Azt mondtam hogy hű volt a múltban s hű ma is. Lássuk a bizonyítást!

Debrecen kimondotta, hogy helyesli a „Nemzeti Ideálból“ azt, ami magyar. Ezzel kimondotta egyszersmind azt is, hogy helyteleníti a többi részét. Helytelenít minden olyan pártpolitikai, felekezeties mozgalmat, mely a magyar ifjúság egységét megbontja, békéjét megzavarja. Nyugodtan kérdezhetjük, hogy tett e a debreceni ifjúság, írt-e a „D. F. L.“ valami olyat, ami ezzel ellentétbe volna? Felelet: Nem tett, nem írt. Mert az, hogy itt a debreceni főiskola kebelében a ref. egyház iránt való szeretetet élesztettük: nem mondható felekezetieskedésnek. Ez csak kötelességünk volt és ezt tehettük is bátran, mert azzal, hogy mi szeretjük egyházunkat, még nem vétünk senkinek sem. Ez a magyar ifjúság békéjét soha meg nem zavarja! Nincs tehát Debrecenben „kálvinista ultramontanizmus“. Senkit nem bántottunk, legfeljebb csak magunkat védünk. Tehát következetesek voltunk a kimondott határozathoz. De menjünk tovább.

Megígérte a debreceni ifjúság, hogy támogatni fogja Pestet — természetesen nemcsak Pestet — mindenütt és mindenkor, ahol és amikor valamely szép, a magyar fajt érdeklő és védő mozgalmat indít meg. Ezen ígérethez képest helyeselte a magyar viseletnek felújítását. Nemcsak helyeselte, hanem meg is valósította úgy, ahogy lehetett. Felkarolta a magyar tánc ügyét s ennek a szép eszmének a megvalósítása is már csak napok kérdése. Debrecen tehát e tekintetben

is következetes volt eddig is és az most is, amidőn a „nemzeti párt“ által megpendített Rákóczy-ügyhöz egy szívvel lélekkel csatlakozik s lelkes szavakkal üdvözlí a nemzeti pártot ezen szép, dicséretre méltó mozgalomért lapunk 7-ik számában. Ez az a cikk, mely Kolozsvárott olyan nagy feltűnést keltett s „erős meglepetéseket okozott.“ Hol itt a következetlenség? Én nem látom sehol? Igenis „védjük“ a nemzeti pártot mindannyiszor, valahányszor hasonló ügyben csak védhejük. Óh bár minél többször lehetne rá alkalmunk! Óh bár legközelebb a Kossuth érdemeinek törvénybe iktatása érdekében indítana mozgalmat! Igenis védjük a nemzeti pártot minden olyan ügyben, mely a magyar törvénykönyvnek egy-egy szégyenletes lapját igazítja helyre Ennyiben „készül a kézfogás“ — ha ugyan lehet ilyesmiről szó. — S hogy ebből a kézfogásból miként származhatik szörnyszülött, azt elképzelni nem tudom, mert ebből csak diadal, olyan diadal származhatik, melyért nem lesz oka pirulnia sem a nemzeti pártnak, sem nekünk, de még Kolozsvárnak sem. Méltó tehát a gratuláció! Köszönjük.

Most már — gondolom — meglehetősen világosan megfelelttem arra a határozott kérdésre,

hogy mi szerint változtatja irányát a „Debreceni Főiskolai Lapok“. De ha még nem volna elég világos: még világosabban ide iktatom: A „D. F. L.“ „sem holdtölte és fogyta, sem pedig évszakok szerint“ nem változtatja irányát, hanem marad a mi volt, *önálló, független ifjúsági lap, mely nem elfogult, nem fél sem Pesttől, sem Kolozsvártól, s véleményét habozás és tartózkodás nélkül megmondja bárki-nek és mindenek felett* arra törekszik, hogy a magyar ifjúság életégéről végre valahára eltűnjenek a civakodás vészthozó felhői s a béke áldást sugárzó napja élesztgesse a munka és tudomány növényeit. Haez a célja az egyetemi „reform párt“-nak, akkor szép a célja. Ebben egyetértünk vele s mint minden nemes törekvésében — úgy ebben is támogatni fogjuk. Ezek szerint tehát még csakugyan itt van a józan ítélőképesség a debreceni ósdi (?) kollégiumban s a „nemzetieskedés“ olyan nem létező valami, melytől félni nem kell, illetőleg mivel nincs: nem is lehet!

Végre kimondotta a debreczeni ifjúság, hogy önálló működési térre lép Fájdalom, e tekintetben alig mutathatunk fel valamit. Kicsinységeket említhetünk csupán. Nem alkottunk kuruc bri-

T Á R C A.

Én vagyok az...

*Én vagyok az, aki eddig
Annyit, annyi buslakodtam,
S aki széles jó kedvemben
Nagyokat kurjantok mostan!*

*Én vagyok, ki nem szerettem
Senkit, senkit e világon...
S aki most, hogy-hogy, — de mégis
Szép leány ölébe vágyom!*

*Én vagyok, ki szomjas ajkam
Tüzes csókkal csilapítom,
Aki szívemnek verésil
Tüzes borral szaporítom!*

*Én vagyok az, aki — aki...
Hej! a világ de megfordúl!
Úgy kacagok, hogy szememből
Még a könnyem is kicsordul!*

Baja Mihály.

B o r u l.

*Borul az ég alja,
Felhő száll az égre.
Az én bánatomnak
Nem lesz soha vége.
Nem lesz soha vége,
Sem vigasztalása.
El nem apad soha
Könnyeim hullása!*

*Azt mondják, hogy a szív
Gyógyul, feled könnyen.
Óh! de meg van írva
Abban a nagy könyvben,
Meg van írva szívem
Lassú hervadása,
Sirontulig való
Boldogtalansága!*

Baja Mihály.

gádót, sem kuruc dandárt. Hiszen nálunk alig pár évvel ezelőtt még divatos volt a magyar ruha és pedig nemcsak ünnepnapokon, hanem állandóan. Ennélfogva nem is lehetett az olyan régies, olyan eredeti kurucos. A mi magyar ruhánk most sem az! Nem kell nekünk kard, pengő sarkantyú stb., mert mi lehetőleg arra törekszünk, hogy a magyar ruha — anélkül hogy magyar — kényelmes, használható legyen. Csak is így lehet a magyar viseletet feleleveníteni, kedvelté s általánossá tenni. Pedig éppen ez a fontos, ez a lényeges! E tekintetben tehát nem értünk egyet senkivel, hanem önálló úton haladunk. Támogatjuk az E. K. E.-t; rendezünk kuruc estélyt; március 15-én kimegyünk a közeli falvakba; mozgalmat indítottunk egy 48-as debreceni zászló visszahozatala érdekében. Szóval tettünk, tettünk valamit önállóan is s így következetesek voltunk e tekintetben is.

De vajjon a vádló: a K. E. L.-k következetes volt-e önmagához? Feleljenek e tények:

Az „Add alább jó szász“ c. cikkekével a K. E. L.-k a nemzeti pártot akarja ütni. De az ütés magát az ütni szándékozót éri. Kolozsvár volt következetlen önmagához! Olvassa el bárki

a K. E. L.-k 3 első számában a „kuruc dandárról“ szóló cikkeket. Mily nagy, mily erős ezekben a hazafiúi tűz, mennyire túl vannak bennök becsülve, az ifjúság hivatása, munkaköre! Ugyanaz a lelkes nemzeti szellem, ami a nemzeti párt újabb mozgalmait is jellemzi. Ezeket olvasva, méltán írhatta az E. L.-k hogy „egész Kolozsvár velünk van.“ És ezzel szemben ma eltűri a K. E. L.-k a kozmopolitismus vádját. (15. sz. 1 old.) Maró, de nem minden tekintetben igaz gunynyal igyekszik a dolgot elűtni. Ilyen körülmények között természetesen kevés elesett törököt számolhat meg a jó szász.

Az első számban még ezt olvastuk: „A kolozsvári egyetemi ifjúság diákpolitikájának sarkköve a pártpolitikai küzdelmekről való tartózkodás. E tradícióhoz hiven akarjuk az ifjúság ügyeit továbbra is irányítani.“ És ma?: minden jó, amit a reform. párt tesz s mindaz rossz, amit a nemzeti párt kezdeményez. Minő csodálatos átalakulás! pedig akkor is ilyen volt a reform. párt, csak hogy még akkor nem választotta a K. E. L.-k szerkesztőségének két tagját tiszteletbeli főtítkárává. No hát nekünk ilyen elismerés nem kell sem a reform. párt, sem pedig a nemzeti párt részéről. Ha adnák is: nem fogadnánk el, mert

Petőfi Zoltán.

(Régi diákélet.)

A „Debr. Főisk. Lapok“ eredeti tárcája.

A ki megfordul kis Sárrét központján, Szeghalmon, rendesen megismeri a legmagyarabb, legbarátságosabb ügyvédet, kinek vendégszeretete s jó szíve manapság már csak mesébe illik.

A diákokat különösen szereti. S ezeknek szokta elbeszélni diákkori viselt dolgait s evvel kapcsolatban sok fontos, teljesen hitelt érdemlő dolgokat mond Petőfi Zoltán életéből is...

Halljuk hát az öreg urat:

I.

...1865 július elsején négylovas hintó robogott Szarvas főutcáján keresztül. A járó-kelők jól ismerték e fogatot. Tudták, hogy a csáki gazdatiszt — Petőfi István szokott avval városukba jönni. Sokan ismerték személyesen is a nagy költő öcsét.

S most, — divatos magyar ruhában, igen szép, barna, tizenhét évesnek látszó legény ember is jött vele.

Feltűnően szép volt!

S különösen a lányok kérdegették kíváncsian, hogy melyikőjük látta Petőfi Istvánnal azt

a szép fiatal embert? S hogy nem ismeri-e valamelyikőjük?

Találgattak, kérdezősködtek...

S nem is lehet csodálni, hogy legtöbben egészen helyesen Petőfi Zoltánra gondoltak?!

De ki másra gondolhattak volna?

Petőfi Istvánnal, barna, magas homlokú, ragyogó tekintetű, magyar ruhás, piros tógás, diákformájú szép legény-ember!

Lehetett volna-e az más, mint Petőfi Zoltán?

Az is volt! S csakhamar híre ment az egész városban, hogy itt van nagy költőnk fia: Zoltán!

Ki ne szeretne volna látni a szerelmes szívű, tüzes szavú nagy költő fiát? Ki ne szeretne volna fölfedezni, hogy mennyire hasonlít apjához? Ki ne szeretne volna megjósolni az első látás után, hogy lesz e belőle olyan nagy ember, mint az apjából vagy ő csak amolyan közönséges embernek született, mint annyi millió? Ki ne lett volna boldog, ha személyesen megismerheti, hogy vele csak egy-két szót szólhasson?

Nem szeretnék nagy ember fia lenni! — mondja sokszor az öreg fiskális. Mindig az apját keresték Petőfi Zoltánban is. Ha talán nem írt volna, akkor is kellett volna verselnie!?

Irogatott is. Az önképző-körben sokat dolgozott. És mivel akkor nagy divat volt az emlék

inkább akarunk önállóak maradni, hogy így véleményünket nyíltan kimondhassuk.

Október hónapban történt, hogy a reformáció évfordulójának minél fényesebben való megünneplése érdekében egy cikket irtunk a debreceni akadémia ifjúságához. Csak óvakodásra, vigyázatra intettük a mai korban fel-felmerülő jezsuita fészkeledésekkel szemben. S mi történt? A K. E. L.-k erős dorgatóriumban részesít bennünket s atyailag int, hogy óvakodjunk hasonló, a magyar ifjúság *békéjét* zavaró cikk közlésétől. Milyen lelkes apostola volt még akkor a K. E. L.-k a békének és ma: „készen tartja a puskaport” s hajlandó lepuskázni minden nemzeti pártit s minden magyar ifjút, aki elég vakmerő azt állítani, hogy a K. E. L.-k sokkal inkább szépirodalmi lap, mint ifjúsági. No hát kérem, ha ez nem következetlenség, akkor én sem vagyok magyar. Most már én kérdelem: milyen módozatok szerint és milyen időközökben változtatja irányát a K. E. L. k?

Nem akarok több példát felhozni, — elég ennyi is! Itt a szerecsen: csak mosdatni kell! Felesleges ugyan, hiszen úgy sem lesz soha fehér!

*

Komolyan, higgadtan, tárgyilagosan s főleg

kimélettel akartam írni erről a dologról. Ha mégis itt-ott kiméletlen voltam, az annak tulajdonítható, hogy fájt, nagyon fájt az a vád, melyel bennünket a K. E. L.-k — különben nagyra-becsült — szerkesztősége gyanúsított. Fájt ez a vád, mert igaztalan és képtelen! Hogy is lehet azt képzelni, hogy Debrecen ifjúsága és első sorban én magam, a kálvinista teológus, feltétlenül csatlakozzam a nemzeti párthoz, melynek olyan kétes multja van s melynek egyik tagja annyira elfogult, hogy engem, mint teológust, alkalmatlannak ítél arra, hogy az ifjúság ügyei iránt érdeklődhessen s annak mozgalmait felett tárgyilagos ítéletet mondhassak? Csatlakozom igenis — s velem az egész debreceni ifjúság — minden olyan mozgalomhoz, melyet szépnek és a magyar faj érdekét előmozdítónak találok. Csatlakozom, ha mindjárt Piripócsán elkezdett is az s maga Molnár apát penditette is meg. Ítélik meg jóakarattal, hogy vajjon elég elfogulatlan vagyok-e? Nem azért irtam, hogy a harcot folytassam, az ellenségeskedést élesszem, hanem irtam a béke érdekében. Bár megvalósulva látnám már azt az általam annyira óhajtott békét!

Zöld Mihály.

lapok cserélgetése, — akár csak ma a képes levelezőlapok, — Szarvason sok asszonytól lehetne ilyen lapot találni, amire Petőfi Zoltán saját verseit írta.

Az első nap megismerkedtem vele. Először, mert tanár fia voltam, másodszor, mert bátyám — Kicska Emil, ma nagybodoki orvos — lett a nevelője. Zoltán ugyanis Pesten, a hatodik osztályban latinból és mathesisből megbukott. Hogy pótvizsgát tehessen, hogy felvegyék Szarvason a hetedikbe, azért jött, már júliusban Szarvasra tanulni. Mindennap járt a két hónap alatt bátyámhoz s mikor elvégezték a tanulást, — együtt kóboroltuk be Szarvast Zoltánnal, annál is inkább, mert éppen osztálytársak voltunk s a matematikát én is úgy imádtam, mint ő.

Megvallom, jobban kifeszítettem a mellem magam is mint máskor. Hiszen már egész Szarvas ismerte Petőfi Zoltánt, hogy ne lettem volna hát büszke arra, hogy mindig vele láttak? Szép testalkata, ragyogó szeme, divatos magyar öltözte mindenütt magára vonta a figyelmet. Az utcán mindenki megbámulta s lépten-nyomon lehetett hallani a tót leányoktól e megjegyzést, kik nem is tudták, hogy kicsoda: — Pekni student! (szép diák)

Szeretetre méltó kedves társalgásával a leg-

előkelőbb szarvasi családok kimondhatatlan szeretetét nyerte meg. Ez, — és az a körülmény, hogy Petőfi Sándor egyetlen fia volt; sőt hogy akkoriban Szarvason még atyjának sok iskolatársa, barátja élt, — azt eredményezte, hogy mindenütt szívesen fogadták s egyre másra hívogatták ebédekre, uzsonákra, vacsorákra, estélyekre, multságokra. Úgy, hogy otthon, Chorváth Károly tanítónál, ki szintén atyja iskolatársa volt, ritkán lehetett találni. A szünidőben mégis volt a tanulásra is ideje, — iskolába nem kellett járni, — s augusztus végén le is vizsgázott.

De mikor a tanítás megkezdődött, nappal hát iskolába kellett járnia, szabad idejét meg vendégeskedésre használta, a tanulást elhanyagolta. A sok éjjelezés kimerítette. Elkorhelyese dett, ellumposodott, minek azután az lett a szomorú következménye, hogy 1866. év tavaszán a hetedik osztályból negyedmagával kicsapták, még pedig olyan hozzátoldással, hogy negyvennyolc óra alatt távozzanak a városból.

(Folyt. jön.)

Gyökössi Endre.

Az ifjuság és a gyorsírás.

(„Egyetemi Gyorsíró“.)

Egy ifjusági lappal több lett újra, a mikor a kolozsvári „Egyetemi-kör“ megindította az „Egyetemi Gyorsírót“.

Sokkal nagyobb jelentősége van ennek a lépésnek, semhogy egyszerűen napirendre térhettünk felette.

A kik a magyar gyorsírási viszonyokkal ismerősek, azok tudják, hogy az ifjuság volt, az ma is s hihető, hogy a jövőben is az lesz, mely nemes lelkesedésével felkarolta e művészetet, mely terjeszti és fáradhatatlanul azért munkálkodik, hogy mindannyiunk közkinccse legyen. Fontos művelődési kötelességet teljesít ezáltal. De küzd érette kitartóan, jólehet, hogy oly nagy ellenséggel is meg kell vívnia, mint a milyen a közöny vagy a félreismerés. Csak, akik benne vannak ebben a harcban, azok tudják, hogy milyen vádló akadály általános elterjedésének társadalmunknak közönye, pedig naponként olvasák a leirt beszédeket.

Ki segíti működésében az ifjuságot?

Ott áll az Orsz. Magy. Gyorsíró-Egylet, élén a legkiválóbb szaktehetségekkel; tagadhatatlan is, hogy megtesz mindent a gyorsírás érdekében, de mégis mulasztást követ el akkor, amikor az ifjuságot művészet-terjesztő munkásságában nem méltányolja annyira, amennyi méltánylást valóban megérdemelne. Érti azt mindenki, hogy többel tartozik az Orsz. Magy. Gyorsíró-Egylet azért a ragaszkodásért, melylyel irányában az ifjuság viseltetik, de eddig még nem volt alkalma arra, hogy kifejezésre juttassa.

Az „Egyetemi Gyorsíró“ a magyar gyorsírási lap eszményképét óhajtja megvalósítani, vezetőjére talál benne a kezdő, munkatérre a kész gyorsíró: szép program, de nem szabad szem elől téveszteni, hogy helyzeténél fogva több a kötelessége. Mindezeket megvalósíthatják az O. M. Gy. E. és a két vidéki egylet közlönyei is.

Azt várjuk, hogy az „Egyetemi Gyorsíró“ első sorban *ifjusági lap legyen*, hogy az ifjuságot segítse ott, a hol gyenge, védje ott, a hol veszély fenyegeti. Emelt fővel mutathatunk a nagy munkára, mely az ifjuság lelkesedésének köszöni létezését, ez a munka, míg egyfelől igen komoly kötelességeket hárít reánk, addig másfelől jog-

alapot nyújt arra, hogy a gyorsírás alkotmányában kellő hely biztosíttassék számunkra. Azt várjuk, hogy az „Egyetemi Gyorsíró“ olyan lap legyen, amely öntudatra ébresztsen, hogy így erőt, kitartást adjon és fokozzon.

Ha mindezeket zászlóján látjuk, akkor azt mondjuk, hogy olyan lapot nyert vele a *gyorsíró ifjuság*, amely munkájában hű társa, támogatója, ügyének szószólója, ha kell, védelmezője; azt mondjuk, hogy olyan lapot nyertünk vele, amelyben gyorsíró és diák voltánál fogva magunkra ismerünk, mienknek valljuk!

*

A lapot Téglás Géza és Sz Gál Jenő szerkesztik, írja Gretzmacher Jenő. Előfizetési ára 6 hónapra 1 kor. 50 fill. — Nem ment még a kezdet gyöngeségeitől, mi főképen a technikai kivitelnél tűnik szemünkbe, de ez időszaki baj, a mit le lehet küzdeni. Kíváncsok volna, hogy a mit különben a gyorsírási autographia kíván meg, vastagabb papíron jelennék meg. Tartalma: Beköszöntő. (A szerkesztőség) Az ember. (Költemény, Kató József.) A gyorsírásról. (Szádeczky Lajos dr.) Körünk életéből. (Friebeisz Gyula ifj) Vitairási olvasmány. Irodalom. A gyorsírás világából.

B—t A—I.

A rabnő dala.

*Boltíves csarnok ragyogása, fénye,
Oda hullott a kerevet elébe,
A hol kihimzett selyem vánkossán
Pihent a szép patricius leány.*

*Mintha sok apró ezüst csengő szólna,
Egyszerre mind, egy titkos parancsszóra
Lágy zsongás járta be a termet:
Midőn a rabnő dalba kezdett.*

*Óh, soha szebbet, óh, soha jobbat...
Tüztől a szív, hajh, lángralobbant
S ott égett a szép hófehér arcon
Mint a tavaszi bíboros alkony.*

*«Tavasz volt éppen,
Az erdőszélen
A virág bontogatta szirmait.
Beteges, halvány,
Patricius leány
Az erdőszélen úgy várt valakit.*

*Virágott tépett,
Tiszta fehéret.*

9 a

*Az illatos, ciprusfa lomb alatt,
Ilyenkor, este,
Fel-felkereste
Egy-egy szerelmes édes gondolat.*

*Kigyúlt az arca
Rózsa volt rajta
Mintha fehér felhőt villám fölhasít,
És jött a férfi
A ki megérti
A szemnek titkos vallomásait.*

*Viráglevélről
Egymás szeméből
A fényes égnek színe reszketett,
Óh szép az élet
Ha dalra ébred
Madár ha szól a lombos ág felett.*

*Igy ment sokáig,
Virághullásig,
Míg egyszer csak a férfi elmaradt:
Az a halovány
Patricius lány
Hiába várta ciprusfák alatt.*

*Hol zokogva jár
A gilicepár,
Ki csendes fészket nem talál sehol:
Száz veszély között
Jár az üldözött
Kék Adrián túl, messze bujdokol.*

*Nagy volt a vétke
Lakoljon érte,
Rabszolga volt s mégis szeretni mert:
Sújtsa az átok
Mert a hazátok
Törvényein felülemelkedett.*

*Mert azt hiszitek
Dicső Quiritek,
Hogy a szegénynek szíve is szegény,
Nyomorult sorsban
Az is megdobban
Fehér virágos tavasz idején.*

*... Most messze, messze,
Messzi keletre,
Amerre jár, amerre bújdosik,
Te szép, halovány,
Patricius lány,
Lehet, hogy éppen rólad álmodik.*

*Dalolt a rabnő, halkán, mintha félne,
S odaborúlt a kerevet elébe,
Ahol kihimzett selyem vánkosán,
Sírt... sírt a szép patricius leány.*

Kató József.

Színház, művészet, zene.

Tapolczai Debreczenben.

Tapolczai, — régebben a debreceni színház kedvelt tagja, — két estén vendégszerepelt nálunk. Először a „Páholy“-ban, másodszor a „Kis Mamá“-ban. Bár nem sokra becsüljük az ilyesfajta darabokat, mint a „Páholy“, mégis most meg kell róla emlékeznünk, de csak is Tapolczai miatt. Tapolczai szép ember, kedves ember s kitünő hangja van. Ez olyan alap, amire könnyen építheti dicsősége várait. De hogy ebben a darabban igazi művészetét, mert igazi művész, nem ragyogtathatja, az nagyon is megmagyarázható. Kit kellett alakítania? Egy közönséges embert, akinek az egész darabon keresztül csak az a vágya, hogy megkapja apósától, illetőleg anyósától a tizezer forintot s ezért hazudozik mindenféle ostobaságokat, amiből sokszor mulatságos, kacagtató, de nem gyönyörködtető jelenetek alakulnak. Mit adjon egy ilyen alakba? Lelket? Hisz az nincs benne, az nem kell bele! Szívet? Ugyan. Hiszen ez egy könyelmű léha ember, ki felesége távollétét dorbézolásokra, csapodárkodásokra használja. Életet? Azt adott bele Tapolczai. Ugy adta, hogy elhittük, hogy ilyen ember van sok, de nem lelkesedtünk érte. És csak bosszankodtunk, hogy utoljára is sikerült megkaparítania a pénzt, amiért él, hal. — No de a „Kis Mamá“-ban annál inkább csodálhattuk művészetét. A falusi fiatal, ügyetlen, de tehetséges zeneszerzőt kitünően alakította. A falusi pástör leánynyal történt ártatlan kalandját, mikor a legkomolyabban vette, mikor védekezett a kis mama előtt, hogy ő nem becsstelen, hogy ha kell, ő elveszi Pirit: kitünően adta. Azt a szívet nemesítő bájt öntötte érző szívünkbe, mely azt csak tisztíthatja a salaktól. S mikor Párisba kerül s ott egy kitanult színésznő hálójába kerül, majd mikor jöltevőjének felesége, a báróné ostromolja szerelmi vallomásaival, az ügyetlen, de jószívű fiút, oly édesen adja, hogy szívünk emelkedése a gyönyör tiszta világába ragadja lelkünket s ott is erről a szegény jó szívű, művész fiúról álmodozunk s előre fonjuk, fonjuk a fonalat, mert érezzük, hogy ő csak a kis mamával lesz boldog, mely majd hozzá kötözi s csakugyan, mikor a kis mama meg akarja házasítani, akkor veszi észre, hogy hiszen a kis mama még fiatal leány, hogy hiszen

ő csak a kis mamát szereti s övé is lesz. És ezt a jelenetet Tapolczai igaz művészetével bearanyozta s mi csak hallgattunk s mi csak gyönyörködtünk. Az ifjuság nagy számmal volt, különösen a „Kis Mama” előadásán. S a művészet lelket megbabonázó varázsában gyönyörködhettek. (s.s.)

A »Csokonai-kör« vasárnap délutántartotta felolvasó diszgyűlését. Jakab Ödön, Benedek Elek, Gaál Mózes is felolvastak. Az ifjuságból a magyar ruhások mint rendezők segítkeztek s külső fényét is emelték a szép ünnepélynek. Az ifjuság nagy számmal megjelent s lelkesedésével buzdította a tovább folytatandó munkára a magyar faj e kiváló apostolait.

Kútnál.

Nyikorog a kútágas,
Nem esoda, hisz jó száraz,
Julesa hallja, hallgatja,
A kis korsót, felkapja.
Felkapja és legyinti,
A mályvára kiönti,
Perdül is, mint az orsó....
Csörög-pörög a korsó!

Pista áll a kúttövön,
Nevet elébb úgy köszön...
A nagy veder megindul
Sír a kútgém a kintul,
Meg is telt a két korsó
— Pistáé az utolsó —
S nyújtja vigan, boldogan:
„Nesze Julesa, teli van.”

Nevetgélnek egymásra...
De valaki kiáltja:
„Jöjj már lányom a vizzel,
Langal a tűz, a víz kell!”
Julesa vissza is kocog...
De a kút csak nyikorog
Tizszer, huszszor napjába...
Fogy a jó víz — hiába!

Madai Gyula.

Diákélet.

Ifjusági nagygyűlés. Akadémiánk ifjusága nagygyűlésre gyűlt össze e hó 20-án, hogy tárgyalja a budapesti egyetemi „Nemzeti Párt”-nak a II. Rákóczy Ferencet és Bercsényit a hazaárulás vádjával beszennyező 1715. évi I. decretum 49. articulus 2. és 3. paragraphusának eltörlésére vonatkozó átíratát.

A gyűlést Papp Lajos szenior, ifj. elnök megnyitván, miután az átírat teljes szövegében felolvastattott, Fráter Ernő, a Joghallgatók segítő együletének elnöke, lelkes szavakban mutatott rá azon érdemekre, melyek a nagy magyar szabadsághóst, a dicsőséges erdélyi fejedelmet és hősi társát, s áldott emléküket szívünkbe vésik s azon óhajának adott kifejezést, hogy most, midőn azt a kétes, homályos multú nemzeti pártot, a hazaszeretet tüzétől így megtisztulva, ily szent munkában látjuk buzogni, eddigi álláspontunk szigorú megőrzése mellett, elveinknek legkisebb feladása nélkül, csatlakozzunk hozzájuk, mozgalmukat valljuk mi is magunkénak, de kérjük fel egyúttal a pesti egyetemi ifjuságot, hogy a magyar országgyűlés elé terjesztendő memorándumában ne csak a fentebb említett törvénycikkeknek újabb törvénycikk által való törlését, Rákóczy érdemeinek külön törvénycikkben való megörökítését (és ezt hangsúlyoznunk kell) kérje, hanem a fenti 2 törvénycikkhez csatolja azt is, melyben Thököly Imre nyilvánítatik hazaárulónak.

Jólehet, hogy a tárgyat illetőleg az ifjuság a legnagyobb lelkesedéssel fogadta Fráter indítványát, a részletekre, azok tisztázására vonatkozólag szót emeltek még utánna Balkányi Kálmán, Rácz Lajos és Erdélyi Károly, akik az utóbbi kivételével a Fráter által előterjesztett határozati javaslaton akartak egy s más módosítást tenni, a mihez az ifjuság hozzá járult a maga részéről is.

Főbb vonásaiban itt közöljük Fráter Ernő beszédét és azon módosított határozati javaslatot, melyet az akadémiai ifjuság a budapesti egyetemi nemzeti párt átíratára vonatkozólag hozott.

Akadémiai Polgártársak!

Hallottátok immár, miért hívtunk össze benneteket, hallottátok, hogy az a budapesti ifjuság, mely pár hónap előtt üres szóvirágok hangoztatásában kereste munkaterét, most új „Nemzeti Ideált” talált és én, ki akkor egész lelkemből ellenök voltam, most azt kiáltom felétek: menjünk utánuk, kövessük őket, mert ez az új út a komoly munka, a hazaszeretet útja! — Fürösszük meg lelkünket a mult fénysugaras emlékeiben, aczélozzuk meg izmainkat a nagy példányképek bámulatában és aztán előre az új munkára, a tespedés álmába zugjon bele a riadó szava, egyesüljenek, kikben egyért — egy vér buzog, közös célra, közös ideálért: a boldog magyar hazáért!

Tudjátok mit tesz a hazaszeretet könyvében e két név: Rákóczy, Bercsényi? Hallottátok arról a tüneményes történetekkel teli korszakról, a nemzeti erő ama nagyszerű felbuzdulásáról, melynek neve kuruc-kor?

Magára hagyatva küzdött a magyar két ellen közt hazájáért, szabadságáért és e küzdelem a dicsőség érzomanczával vontá be e nevet: Rákóczy Ferencz és ez a név élni fog, míg e két fogalom: haza, szabadság, ki nem vész a magyar kebléből. Ha lelkesedni, lelkesíteni kell forgassuk a történelem e lapjait s ha a hazaszeretet példányképét keressük, idézzük fel Rákóczy és Bercsényi emlékét. Szent ez a két név a magyar hazaszeretet bibliájában, a történelem ragyogó betűikkel érebe véste őket s törvénykönyvünk bemocskolta a legrútabb bűnnel, a hazaárulás bűnével!

Elmondjam, mit tett Rákóczy s miért áll ott törvénykönyvünk lapjain: — hazaáruló? — Elmondjam, mint áldozta fel nemzete hívó szavára nyugalma, családját, vagyonát, a sors legpazarabbul juttatott kegyeit s miért jutalma e határozat lett: — hazaáruló? Nincs bűn, mely rútabb lenne ennél s nincs határozat, mely megbecstelenítőbb volna. Aki ezt követi el, méltán forduljunk el tőle utálattal. Atok reá, ki csak egy cseppet is növelte hazánk ezer éves szenvedéseit, de kétszer átok, ha ez hozzá magyar volt! És Rákóczy, Bercsényi, szabadságharcunk e két hőse törvénykönyvünkben e bűnnel van megbecstelenítve!

Megáll az esziünk e páratlan szolgálalkúság látására, meghül bennünk a vér, hogy ezt magyar országgyűlés tette! Harag borít el annak tudására, hogy ez a törvény még mindig ott áll érvényben Corpus Jurisunkban. Tépjük ki onnan, dicsőítsük meg Rákóczy emlékét úgy, a mint ő megérdemli! Azét a Rákóczyét, ki nem ismert zászlóján más jelszót csak ezt:

„Pro dei et libertate.“

Kit nem vakítottak el fényes ígéretek, hatalom, gazdagság, tiszta és önzetlen volt, minden magánérdek nélkül.

*

.Két ellen közt egy hazáért

Folyt ki a vére“

énekli a kuruc költő s a magyar egyik nap a jani-csártól, másnap a vallón és német katonáktól szenvedett.

Faciam Hungariam captivam, postea mendicam, deinde catholicam, mondá egy magyar főpap s ez volt csakugyan a bécsi politika irányelve is. Azt sem tudta szegény magyar, hogy vajon ama török e nagyobb ellensége, mely testét szipolyozta, vagy a német, mely a lelkét akarta megtörni, elrabolni nemzetiségét, hogy azután elvegye mindenét. Rákóczynak éreznie kellett, hogy nemzete ő reá vár. Meghallotta jajkiáltását és fegyvert fogott. Küzdött, hol győzve, hol győzve, fáradhatatlan önzetlenséggel, míg csak a sors csapásai és az árulás végleg el nem tompították fegyverét. A majthényi síkon utoljára szólaltak meg a tárogatók és a kifáradt nemzet hüvelyébe dugta kardját. Rákóczy pedig kibujdosott s a márvány tenger mormoló habjai mellett várta az alkalmat, hogy újra felemelhesse zászlóját. Mert meg volt győződve, hogy a kurucok napja még egyszer felderül, mert nem hitt a bécsi ígéreteknek, 50 esztendő tanúsága volt előtte, hogy

amit szorultságban ígértek, soha meg nem tartották. Nagyon szerette hazáját és ezt a hazát örökre szabadnak szerette volna látni. ... Az idő pedig haladt, a korszellem megváltozott, Rákóczy reményeiben csalódva, többé vissza sem tért hazájába — de minek is tért volna, hiszen hazája már megtagadta, 1715-ben hazaárulónak nyilvánították.

Kedves Barátaim! Ne kútsuk, kik hozták e határozatot, milyen egyéni érdekek ölték ki egy pillanatra a magyar országgyűlés tagjaiból a haza és szabadság szeretetét, a történelem Rákóczyt odahelyezte a szabadság legdicsőbb bajnokai közé, mi pedig tépjük ki törvénykönyvünk eme sáros lapját, mely annak immár kétszáz éve szégyenfoltja volt!

Lobogjon fel lelkünkben a tisztelet, a lelkesedés lángja és haragos tüzeiben emészsze meg e Rákóczy elleni merényletet.

Hallgasson el köztünk ellenségeskedés szava, fogjunk kezét mindannyian, kik magyar ifjaknak valljuk magunkat, kérjük, hogy ez a törvény töröltessék, szerezzünk tiszteletet a törvény lapjain is e két névnek: Rákóczy, Bercsényi.

Járuljunk hozzá a budapesti ifjúság átíratához.

A határozati javaslat pedig a következő:

A debreceni ev. ref. főiskola akadémiai ifjúsága 1902 február 19-én tartott gyűlésen hazafias lelkesedéssel teszi magáévá a budapesti egyetemi ifjúság átíratát a Rákóczy Ferenczet, Bercsényi Miklóst és Thököly Imrét hazaárulónak nyilvánító dekretumok törlése tárgyában. Rákóczy és társai érdemeinek törvénybe iktatását régóta hanyagolt hazafias kötelességnek tartja és a hazaárulás vádját egyenesen azokra hárítja, akik mai napig is Rákóczynak és a kuruc korszaknak bármi csekély kisebbitését merészelnék megkísérelni.

Felhatalmazza a budapesti egyetemi ifjúságot, hogy nevében is kérvényt intézzon az országgyűléshez, a maga részéről pedig elhatározza, hogy kérvényt intéz Debrecen szabad kir. város és Hajdúvármegye törvényhatóságához és felszólítja őket, hogy e törvények törlése, továbbá Rákóczy, Bercsényi és Thököly érdemeinek törvénybe iktatása tárgyában a képviselőházhoz felírjanak.

E kérvények szerkesztésére háromtagu bizottságot küld ki.

A bizottság tagjai: Papp Lajos szénior, Fráter Ernő a Jogász-Segítő Egyesület elnöke és Rácz Lajos.

Magyar ruha és magyar tánc. Az enyhe időben már sűrűn lehet látni a magyar ruhás ifjakat. Testhez simul a zsinóros, sujtásos attilla, mindegyik egy-egy dalia benne. Mintha rég el

tűnt idők fiatal, tetterős alakját látná maga előtt az ember és bizony nézik is titkos epedéssel a leányok, a bécsi selymes lorgnettás sűrű asszonyok. Egy-egy öreg bácsi pedig, akinek reszket már a keze, és szép, hófehér a haja, megáll és valami könyfélét törül ki a szeméből:

— Lelkem fiai, valami készül, valami csudás nemzeti ébredés lesz, de én már azt nem érem meg... De lesz...

Most pedig az ifjúság a nemzeti viselet mellett felkarolja a mi szép magyaros tánczunkat is, a körmagyart, a palotást és annak a szép magyar csárdásnak egy régibb, szebb alakját. A jövő hét elején megkezdődik Altöldy Károly iskolájában a tanulás, Debrecen város nemes lelkű, intelligens leányai már is szép számmal ígérték meg, hogy pártolni fogják az ifjúság törekvését. Ez úton is szólunk a magyar édesanyák szívéhez, akinek szíve a hazafias lelkesedésben, a nemzeti törekvésekben mindenkor osztályrészes volt a mienknek. A mozgalom pártfogó barátja, Nagytiszteletű Dr. Erdős József theologiai tanár úr.

— 6.

Az 1902—3. tanévre kitűzött pályakérdések a következők: *Hatvani István* tanár pályadíjára latin nyelven: „Deraticiniis Zephaniae”. Jutalma 100 korona.

Keresztesi-Deák I. alap első kérdésére a lelkipásztorkodástamból:

„Mit tartozik a lelkész mint lelkipásztornak gyülekezete anyagi, erkölcsi, szellemi és hitélete emelésére.”

Jutalma 168 korona.

2. Kérdés a politikai tudományokból: „Világállam és nemzeti szellem.”

Jutalma 168 korona.

Várady-Szabó alapra kitűzött neveléstani kérdés:

„A jellemképzés célja, eszköze és módja.”

Jutalma 100 korona.

Péczeley IV. alapra a magyar irodalom köréből:

„A biblia hatása a XVI. század magyar szépirodalmára.”

Jutalma 74 korona.

Szikszy-féle alapra: „Egy vallásos ének a reformáció emléknapijára.” Jutalma 100 korona.

Bulyovszky-alapra: Elégia. Jutalma 100 korona.

Balkányi Miklós alapra:

„Ismertesse a pályázó a kartellek fogalmát, fajait, a társadalmi gazdagságra gyakorolt hatásukat s azon alapelveket, melyeken nézete szerint a kartellek törvényhozási szabályozásának nyugodnia kell.

Jókai és a debreceni ifjúság. Az a méltatlan s szóval eléggé el nem ítéhető eljárás, a mit Jókaival tett a „Pesti Hírlap” kiadója, felháborította a debreceni ifjúságot is. Szégyen, gyalázat, hogy ilyesmi nálunk méltó megtorlás nélkül történhetik. Szégyen, gyalázat, hogy nálunk ilyen esetekben nem tehetünk mást, minthogy szeretetünkkel iparkodunk a nagy írón ejtett czudar sérelmet felejtetni. Az ifjúságnak Jókai azonban nemcsak a legnagyobb magyar regényíró, az ifjúság nemcsak olvasásakor csodálja Jókai csodás, mesés szív és álmvilágát, képzeletét, hanem benne a híres márciusi ifjak egyik legnagyobbját is szereti. ...Hála Istennek van bőségesen hírlapuunk; nélkülözhetjük hát e lapot s megteszünk mindent, hogy a debreceni ifjúság „Olvasó-köré”-éből kitiltassuk.

A Magyar Irodalmi Önképző Társulat e hó 22-én tartotta meg legutóbbi ülését. A műsor előtt a titkár választást ejtette meg a gyűlés, mivel ez állás a Baja Mihály távozásával megürült, betöltvén ez állást Szarka Lajos, lapunk főmunkatársával, aki „Hangverseny Étyeken” című vígbeszélye felolvasásával állását el is foglalta. A gyűlés felolvasónak jegyzőkönyvi köszönetet mondott. Jakab Lajos Mátray Lajosnak „A füredi bálban” című költeményét adta elő, Pirkler Ernő pedig Kiss Józsefnek: „Tüzek” című költeményét szavalta. Mindkettő közepsikert aratott. A tulságos kedv miatt, mely az egész teremben uralkodott, a műsor többi számát a jövő ülésre kellett halasztani.

Irodalom.

Nyarády László főiskolánk egyik kiváló növendéke, jelenleg békési ev. reform. segédlelkész, a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki:

Mindenki a legkedvesebben emlékezik vissza eltöltött boldog diákéveire. Így vagyok magam is. A diákéletnek pedig talán legősibb forrása a debreceni kollégiumban fakad; e kollégium az

melyben négyféle tanintézet talál magának kedves otthont. Megvan az ősi iskolában — és talán csak itt van meg — az a régi, kedves és pajzán diákélet, melyről oly sokszor beszélnek, regélnek apáink a széles alföldön. Ez az iskola ad papot, tanítót, ügyvédet és legátust a legtöbb helységnek. És nincsen olyan összejövétel, melyben szó ne esnék valami diák, vagy legátus históriáról; s nincsen olyan mulatság, mely az ifjabbaknak kedvesebb volna, mint a diákhistóriák, melyeket játszi kedélylyel mesélnek még az öregek is.

Ebből a debreczeni diákéletből akarok egyet-mást elbeszélni abban a kötetben, melyre vonatkozik ezen előfizetési felhívás. A tartalmat úgy állítottam össze, hogy vidám, kedves oldaláról tűnjék elő belőle a diákélet, melynek van olykor olykor szomorú oldala is és végre úgy, hogy szórakoztatója legyen azoknak is, kik a debreczeni diákéletet közvetlenül meg nem ismerhették.

Jelen, kiadni szándékolt kötetemhez, melynek címe: „*Diákélet Debrecenben*“ (Humoros rajzok és alakok), a bevezető sorokat *Szabolcska Mihály* a debreceni kollégium híres növendéke s az ottani diákéletnek legjobb ismerője és írója írta.

A csinos kiállítású kötetnek ára 2 korona, mely összeg a könyv szétküldésekor is utánvételezhető, de természetesen előlegesen is beküldhető, mely esetben bérmentve fog az megküldetni mindenkinek.

Mindenféle megrendelések és reklamációk *Véber Oszkár* könyvkereskedőhöz intézendők.

Végül tisztelettel kérem mindazokat, kiknek e gyűjtőívet elküldöm, hogy szíveskedjenek azokat, esetleg üresen is, beküldeni hozzám, akár a fenti könyvkereskedőhöz *1902. évi március 15-ig*, hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozást nyerjek.

Kiváló tisztelettel vagyok

Békésen, (Békésm.) 1902. jan. 31-én.

Nyárády László.

Lapszemle.

Debreceni Gyorsíró. Csinos kiállításban, gondos szerkesztésben jelent meg a „Debreceni Gyorsíró“ újabb száma. Mind szépirodalmi, mind szakcikkekben gazdag tartalma. Hozza *Oláh Gábornak*, ismert diák költőnknek, „*Viszik a Darut*“ c. költeményét. Vezércikkében *Bálint Antal* a debreceni gyorsíró-iskola kebelében kifejtett s a múlt évfolyamban is érintett vitairási újító eszmékkal foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy az Orsz. M. Gyorsíró Egyesületnek feladata volna a rendszer mostani fejlődési fokán is egységet teremteni. Szerinte a

magassabb fokú gyorsírás fejlődése elé épen a „Levelező gyorsírás“-ban mutatkozó eltérések vetnek gátat, mert a kiegyenlítések s az ez irányban folytatott eszmecserék elvonják a figyelmet. Most használatban levő Vitairást tárgyaló tankönyvekre tett megjegyzések alakjában bemutat a debreceni iskola új eszméi közül néhányat Tudósítás az egyet életéből: Vidéki gyorsírók sikere az Orsz. Magy. Gyorsíró Egyesület őszi írás versenyén (Szerk.); Vegyesek; Vidéki egyletek és körökről szóló tudósítások, végül a szerkesztő üzenetei töltik meg a lapot.

A megjelent számokon végig tekintve, örömmel látjuk, hogy Csobán András szerkesztésében ez az évfolyam is kiállja az előbbiekkal a versenyt. Általában elmondhatjuk, hogy betölti azt a szerepet, melyet a gyorsírási viszonyok nyújtanak neki. Hirdeti a haladást öntudatos, de akadályt nem ismerő megfontolt komolysággal. Áthatja egészen a biztos alapon álló reform szelleme

Sport.

A Debreceni Torna- és Kerékpáros-Egyesület március 2-án háziversenyt rendez. A verseny érdekességét nagyban fogja növelni, hogy egy női csapat is közre fog működni. Ezúttal csekély belépti díjak is lesznek, az ebből befolyó összeg szintén a Sport-tér építésére fog fordíttatni. Felhívjuk ez úton is azon akadémiai hallgatókat, kik a Debreceni Torna és Kerékpáros-Egyesületnek tagjai, hogy minél szorgalmasabban látogassák a gyakorló órákat és hogy minél többen vegyenek részt a versenyekben.

A főgymnasiumi Tornakör. Napok óta élénkebb az iskola udvara déli 12—1 óra között; mióta ugyanis a tornakör tagjai elég enyhének érzik az időt, kint tornáznak. Kint állítják fel az ugrómércét, a korlátot, előkerül a fűles lapda, a suly, a diszkosz. Mit a kör vezetősége tervezett, hogy a régi magyaros játékokat felújítsa, nem feledkezett meg arról. Gyűjtögetik a játékok ismertetését s mindenképen oda akarnak hatni, hogy a kirándulások változatosak és kedvesek legyenek. Örömmel tapasztaljuk, hogy a magyar tanuló ifjuság magyaros törekvéseihez a főgymnasium Tornaköre is csatlakozik és a maga körében úgy munkálkodik, hogy viselkedésében magán hordja az igaz magyar zománcot.

Felhívás előfizetésre!

Immár új félérbe lépett lapunk. De csak a félér új, a lap szelleme a régi marad. Első és főkötelességének tekintí azt, hogy hű képet adjon a kollégium ifjúságának életéről, annak mozgalmairól, bajairól s esetleges örömeiről. Ezen irányának megfelelőleg első sorban a debreceni ifjúság ügyeivel foglalkozik, de e mellett folytonosan éber figyelemmel kíséri hazánk többi főiskoláinak ifjúsági életét is s azok működésének megítélésében zsinórmértékül mindig a magyar ifjúság igaz érdeke lebeg szemei előtt. Senkinek sem hízeleg, véleményét senkire ráerőszakolni nem akarja, de viszont a magáét őszintén, félelem és tartózkodás nélkül nyilvánítja. Óvakodik az elfogultságtól, de másfelől elvei mellett határozottan sikkra száll s azokat az esetleges támadások ellen védelmezi. Ilyen a lap szelleme. Hisszük, hogy ez jó ajánlólevél az őszinte, nyílt-szívű magyar közönségnek! Előfizetési ára: fél-évre 2 korona, tanulóknak 1 korona 50 fillér.

Különlék.

Kérjük azokat az előfizetőket, kik csak az első félesztendőre szóló díjat küldötték be, hogy szíveskedjenek előfizetéseiket egész esztendőre meghosszabbítani.

Ismét Köpösdý Dezső. Az Egyetemi Lapok legutóbbi száma azzal a hírrel lepett meg bennünket, hogy Köpösdý Dezsőt a kassai jogakadémia ifjúsága elnökének választotta. Amennyire örül ennek az Egyetemi Lapok, annyira nem örülünk mi. A magyar ifjúság szomorú jelenének ő az oka egyedül! Szívesen vettük volna ha — általunk is elismert — kitűnő tehetségét valahol máshelyt igyekezett volna érvényre-juttatni, mert sem nekünk, sem a pestieknek, sem senkinek javára nem válik az ő munkássága.

Az irodalmi társulat három tagja Mándokon. Mándokon e hónap huszonnegyedikén táncsal egybekötött felolvasó estélyt rendeztek. Az irodalmi társulat három derék tagja ment ki, hogy szavalaikkal s felolvasásukkal emeljék az ünnepség fényét. Kiss Pál és Baróthy István szavaltak, Madai Gyula pedig felolvasott.

Az irodalmi társulat két tagja Püspök-Ladányban. Március elsején rendezendő ünnepélyen Pirkler Ernő komoly szavallattal, Szabó Elek pedig víg szavallattal szerepelnek Püspök-Ladányban. Lám, ez is munkája a debreceni ifjúságnak.

A magyarruhások Berettyó-Ujfaluban. Kitűnően sikerült protestáns bál volt Berettyó-Ujfaluban. Tíz magyarruhás debreceni diák is volt a mulatságon, hogy a magyar ruhával a már alvó — magyar sziveket fölmelegítsék. Nem is csatlakoztak. Magyaros jókedv fakadt a szivekben s mikor rázendítették a manapság már csak -árván búsuló egyedüli magyar táncot, a csárdást, a tíz magyarruhás kálvinista diák magyar tüzet csapott szívéből a mulatók közzé és a különben bizony idegen cafranggal ékeskedő mulatságra varrt egy-két magyar sujtást. Dolgozik és mulat a debreceni diák! Így van ez rendjén!

Előfizetőink. Ujabban előfizetett lapunkra dr. Bakonyi Samu, Debrecen város második kerületének független országgyűlési képviselője!

Szerkesztő üzenetei.

Sz. J. A költemény jó. De mivel annyi sok diák-ember költeménye vár közlésre, nem közölhetjük.

B. M. (Nagy-Harsány.) Köszönöm verseidet; e számban közöltem. Hasznos munkálkodást!

V. F. J. (Pozsony) Várom, de eddig még nem kaptam az ígért költeményt. Okvetlen küld el a „Luluka beteg“ cziműt.

HIRDETÉSEK.

MAUR JÓZSEF

ajánlja,

angol, franczia és hazai gyártmányú szövetekkel dúsan felszerelt

férfi szabó üzletét,
izléses és divatos szabású, angol, magyar és diszruhák, valamint papi egyenruhák elkészíttetésére.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

A főiskolai ifjúság részére készpénz fizetés esetén 5%-os árkedvezményt ad.

Piacz-utca 12. Stenczinger-ház.

FEKETE JAKAB

uri divat, fehérnemű és kalap üzlete
Debreczen,

Főtér, Kistemplom mellett.

Tisztelt vevőim szíves figyelmébe!

Ujdonságaim közül ajánlom az alant jelzett cikkeket
feltűnő olcsó árban:

Valódi angol, olasz, gráci és honi gyártmányu kalapok és cylinderek, fehérneműek, bali ingek, kézelők és gallérok, chikkes nyak-kendők, francia batist és vászon zsebkendők, elegáns angol férfi esernyők, Jäger tanárféle alsóruhák és harisnyák, karlsbádi férfi czipők különlegességek, bali lackczipők, Zachariás-féle bőrkeztük, vadászsapkák, kocsitakarók, francia és angol illatszerek, pénz-, szivar- és cigarettatárczák, ezüst sétatobotok, minden a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Kérem szíves látogatásával szerencsételtetni, hogy alkalmam legyen üzlettem szolidaságáról, pontos és gondos kiszolgálásáról személyesen meggyőződni.

A collégiumi ifjúságot 5% árkedvezményben részesítem.

Olcsó szabott árak.

Legalkalmasabb és leghasznosabb ajándék.

PAPIRKERESKEDÉS

ÉS

KÖNYVKÖTÉS ZET.

Sötét kamra díjtalan használatra.

Tessék árjegyzéket kérni.

A tanuló ifjúságnak 5% engedmény.

Ritka alkalom

kiváló magyar műveknek
rendkívül leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köztudomás szerint több mint négy évtizeden át száz és száz oly művel gazdagította irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy azok

irodalomtörténetünk legfényesebb lapjain vannak megörökítve!

A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra és arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetetlen actualis és folytatólagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek tetemes és valóban elévülhetlen becsű részét tetemesen leszállított áron ajánlani fel a művelt könyvbarátoknak, kulturális, nép- és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak önképzőköröknek stb. Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túlproductió és hajsza áramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére és mely számos ünnepi ajándékokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban és oly fényes díszkötésben, a minők a könyvpiacon soha sem jutottak — is tartalmaz, komoly reflektánsoknak bérmentve rendelkezésre áll.

Ez alkalommal ajánlom a közönség pártfogásába

könyvkereskedésemet

is, 1857-ben az absolutizmus legsötétebb germanizáló éveiben annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvű, de világirodalmi üzletet alapítottam. Ezen üzletem állandó szállítója a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárnak és az ország minden osztályú intelligenciájának jóakarásával bizalmával, sőt barátságával folyton dicsekedhetik.

Sok évi szívélyes viszony Páris, London, Róma, Németország, úgy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy concurentiával megküzdeni, ide érte a bel- és külföldi antiquáriusokat is, ilykép jó lélekkel biztosíthatom a t. közönséget, hogy minden irodalmi megbízás a legjutányosabban és lesgigorúbb lelkiismeretességgel intéztetik el.

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

Kovács József

borbély- és fodrász-terme
Debreczen, Piacz-utca
a városházával szemben.

Van szerencsém a collégiumi ifjúság becses figyelmét üzletemre felhívni, hol is

40% árkedvezményben részesítem a mélyen tisztelt ifjúságot.

Figyelmes és tisztességes munka.

Tisztelettel

Kovács József,
borbély és fodrász.